

ГОЛОВА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

11/10-183

18.09.2020

Генеральному прокурору

ВЕНЕДІКТОВІЙ І.В.

Шановна Ірино Валентинівно!

Надсилаємо адресований Вам депутатський запит народних депутатів України Медведчука В. В. та Німченка В. І., оголошений на засіданні Верховної Ради України 18 вересня 2020 року, для розгляду і надання відповіді авторам запиту і Голові Верховної Ради України у встановлений чинним законодавством 15-денний термін.

Додатки: депутатський запит на 4 арк. у 1 прим.
матеріали на 12 арк. - тільки адресату

З повагою

Дмитро РАЗУМКОВ

НАРОДНИЙ ДЕПУТАТ УКРАЇНИ

Україна, 01008, м. Київ, вул. М. Грушевського, 5

№ 124/20-15

від «17» 09 2020 року

Генеральному прокурору
ВЕНЕДІКТОВІЙ І. В.

Щодо перевірки фактів розпалювання релігійної ворожнечі, приниження релігійних почуттів громадян України – вірян Української православної церкви державним виданням «Голос України», його окремими службовими особами та притягнення винних до кримінальної відповідальності

ДЕПУТАТСЬКИЙ ЗАПИТ

Шановна Ірино Валентинівно!

1 вересня 2020 року в державному друкованому засобі масової інформації «Голос України» було опубліковано статтю оглядача газети Світлани Чорної під назвою «Почаївська лавра – форпост "руського мира"», зміст якої побудований на звинуваченнях Української православної церкви, по суті, у протиправних діях як «головної ударної сили агресора».

У статті стверджується, що Почаївська лавра є осередком «руського мира», в якому відбувається «наполегливе вживлення у свідомість місцевого населення політико-ідеологічних конструкцій "руського мира"».

У публікації наголошується, що мова богослужінь у Почаївській лаврі, то є «мова окупанта» і становить загрозу «в примітивній ціннісно-світоглядній традиції, яку з московського, чужого нам ґрунту пересаджують на ґрунт український».

Також, на думку автора публікації Світлани Чорної, «недооцінка владою загроз, які несе УПЦ МП, нехтування тим, що в Почаївській лаврі, підпорядкованій цій російській структурі, виховують і множать п'яту колону, проводять діяльність, скеровану на деконсолідацію та розбрат у суспільстві, це також пряма загроза соціальній та національній безпеці нашої держави».

Зміст статті вказує на її голослівність та спрямованість проти громадян України, які є прихожанами Української православної церкви, та проти священнослужителів, й ображає почуття мільйонів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, а наведені висловлювання викликають серед певних груп населення почуття сильної ворожнечі, ненависті до представників церкви, що є неприпустимим у правовій державі та може містити ознаки кримінального правопорушення, передбаченого статтею 161 КК України.

Статтею 24 Конституції України гарантована рівність громадян України та заборонена дискримінація за ознаками, зокрема, релігійних переконань.

Закон України «Про інформацію», який регулює відносини щодо створення, збирання, одержання, зберігання, використання, поширення, охорони, захисту інформації, визначив, що інформація не може бути використана для, зокрема, розпалювання релігійної ворожнечі та посягання на права і свободи людини (стаття 28).

Закон України «Про друковані засоби масової інформації (пресу) в Україні» передбачає пряму заборону використання друкованих засобів масової інформації для розпалювання, зокрема, релігійної ворожнечі (стаття 3).

Видання «Голос України» є державним підприємством, яке має висвітлювати актуальні проблеми державотворення і життя суспільства, проблеми соціально-економічних перетворень та соціального захисту населення, питання зміцнення законності та правопорядку, культурного життя, забезпечувати гласність у виконанні законів, а також висвітлювати інші соціально-політичні проблеми України (пункти 2.1., 1.3.4. Статуту Державного підприємства «Редакція газети "Голос України"», затвердженого постановою Верховної Ради України від 5 квітня 2011 року № 3173-VI).

Натомість, всупереч приписам Конституції та законів України, статутних завдань і журналістській етиці, видавництво «Голос України», його службова особа Світлана Чорна вдалися до вчинення умисних дій, які спрямовані на розпалювання релігійної ворожнечі та ненависті й образу почуттів громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями, що відповідно до Кримінального кодексу України є кримінально караними діяннями та кваліфікуються за статтею 161.

Тобто фактично йдеться про вчинення державною інформаційною інституцією та її службовими особами протиправних дій, які були профінансовані з Державного бюджету України, а «Голос України» як державне підприємство було використано для розповсюдження матеріалів з ознаками розпалювання національної ворожнечі як за релігійною, так і за мовною ознакою.

Окрім того, публікація у «Голосі України» суперечить нормам міжнародного права, зокрема: статті 14 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ратифіковано Законом України № 475/97-ВР від 17.07.97) щодо недопустимості дискримінації за будь-якою ознакою, зокрема релігійних, політичних чи інших переконань; статтям 2 і 3 Декларації про ліквідацію всіх форм нетерпимості і дискримінації на основі релігії або переконань, затвердженою Резолюцією Генеральної асамблеї ООН № 36/55 від 25 листопада 1981 року, якими закріплено, що ніхто не повинен зазнавати дискримінації на основі релігії або переконань з боку будь-якої держави, а така дискримінація є образою гідності людської особистості і запереченням принципів Статуту Організації Об'єднаних Націй і засуджується як порушення прав людини і основних свобод, проголошених у Загальній декларації прав людини і викладених в Міжнародних пактах про права людини; положенням статті 4 Закону України «Про свободу совісті та релігійні організації» від 23 квітня 1991 року № 987-XII щодо заборони будь-якого прямого чи непрямого обмеження прав, встановлення прямих чи непрямих переваг громадян залежно від їх ставлення до релігії, так само як і розпалювання пов'язаних з цим ворожнечі й ненависті чи ображення почуттів громадян, що тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

Необхідно зазначити, що після суспільного невдоволення та осуду вказана стаття була видалена редакцією «Голосу України» з інтернет-версії видання, проте загальний друкований тираж газети, який було розповсюджено серед населення, склав 60000 екземплярів, у такий спосіб протиправно поширено інформацію, яка принижує громадян у зв'язку з їхніми релігійними переконаннями.

З огляду на зазначене, керуючись статтею 15 Закону України «Про статус народного депутата України», статтею 214 КПК України, статтею 161 КК України **просимо:**

1. Вважати цей депутатський запит повідомленням про вчинення злочину, передбаченого КК України.

2. Внести до Єдиного реєстру досудових розслідувань відомості за фактом вчинення службовими особами державного друкованого видання «Голос України», злочину, передбаченого статтею 161 Кримінального кодексу України: розпалювання релігійної ворожнечі, приниження релігійних почуттів громадян України – вірян Української православної церкви, – та провести досудове розслідування.

3. Про прийняте рішення повідомити в установленому законодавством порядку.

*Додаток: копія статті видання «Голос України» від 01 вересня 2020 року.
на 12 арк.*

З повагою

Народний депутат України

Медведчук В. В. (N127)

Народний депутат України

Німченко В. І. (N130)